

Årsplan 2020–2022

Innledning

Instituttets årsplan skal uttrykke styrets overordnede prioriteringer på områder der det er viktig at instituttets resultater forbedres. Strukturen og flere av tiltakene følger opp føringer i [UiOs felles årsplan](#) samt [fakultetets årsplan](#). Instituttets årsplan inngår i virksomhetsstyringen ved UiO, og skal bidra til at fakultetets og instituttets strategiske ambisjoner oppnås.

De økonomiske prognosene for ILN er alvorlige, og for fakultetet som helhet er de meget alvorlige. Forsvarlig drift, omstillingsevne og strategisk handlingsrom avhenger av økonomien, og det er derfor et sentralt mål for instituttledelsen at økonomi- og virksomhetsstyringen er forsvarlig og sikrer stabil drift for den faglige virksomheten.

Utdanning og læringsmiljø

Studentene skal møte engasjerte forelesere i et inkluderende læringsmiljø preget av en aktiv tilbakemeldingskultur, og et læringsmiljø der den mest oppdaterte kunnskapen tas i bruk. For å synliggjøre studienes arbeidslivsrelevans enda mer skal studentene møte flere alumni i undervisningen. Undervisningskvaliteten ved ILN styrkes ved å skape gode arenaer for kunnskaps- og erfaringsdeling.

ILNs forskere har internasjonale forskergrupper og/eller nettverk som skal gjøres synlige for studentene ved at ILNs utvekslingsavtaler speiler disse nettverkene.

ILNs aktivitet 1: Læringsmiljø

ILN har de siste årene jobbet og skal fortsette å jobbe med studentenes integrering i fagmiljøet og med å gi god oppfølging underveis i studiene. ILN skal tilby integrert digitalt læringsmiljø som styrker læringsutbyttet og øker utdanningens forskningsnærhet og arbeidslivsrelevans.

Forventede resultater 2020

- ILN har integrert studentene i fagmiljøene gjennom tilpassede faglige arrangementer som ivaretar en mer mangfoldig gruppe av studenter.
- ILN har integrert innreisende (utvekslings)studenter gjennom faglige og sosiale arrangementer som også omfatter norske studenter.
- ILN har videreutviklet tilbudet med masteroppgaveseminarer for masterstudenter.
- ILN har organisert et seminar for ansatte om læringsfremmende tilbakemeldinger til studenter.
- ILN har inngått utvekslingsavtaler for det nye bachelorprogrammet Klart språk slik at vi har et anbefalt tilbud til det første kullet som skal søke om utveksling 15. september 2020.
- ILN har utarbeidet en strategi for internasjonalt samarbeid og studentutveksling innen Erasmus + og Erasmus Global.

Forventede resultater 2021

- ILN har kartlagt muligheten til å kombinere nett- og stedsbasert undervisning på flere kurs.
- ILN har integrert Digital Humaniora-kompetanse og -infrastruktur i studieprogrammene på bachelor- og masternivå og på emner i norsk for internasjonale studenter (Norint-emner).
- Norsk for internasjonale studenter-miljøet har innført «Det felles europeiske rammeverk for språks retningslinjer og nivåskala for universiteter». Innføring av dette rammeverket har stor betydning for integrering av internasjonale studenter i studiene, arbeidslivet og samfunnet.

ILNs aktivitet 2: Samfunns- og arbeidslivsrelevans

ILN må fortsette å arbeide for økt bevissthet om arbeidslivsrelevans av fagene ved instituttet, både blant ansatte og studenter. Det er et mål å synliggjøre at ILNs studietilbud er relevant, samt at våre kandidater er attraktive for arbeidslivet. Derfor skal ILN etablere et åpent og aktivt alumninettverk som skal skape en god kontakt mellom akademia og arbeidsliv for å sikre studienes relevans, hjelpe kandidatene med å

etablere et relevant kontaktnett og avklare hva slags egenskaper arbeidsgivere forventer hos nyutdannede studenter.

Lektorprogrammet er et viktig område der ILN bidrar med å utdanne lærere til å undervise på ungdomstrinnet, videregående skole og i voksenopplæringen. ILNs kontaktflate mot skolen må synliggjøres og forsterkes.

Forventede resultater 2020

- ILNs fagmiljøer har foreslått eksterne partnere for oppgavesamarbeid og praksis, og studieadministrasjonen har koordinert og fulgt opp samarbeidet med de eksterne.
- ILN har tilrettelagt for møter der alle emneansvarlige som gir emner inn i lektorutdanningen og praksistoeren, avstemmer undervisning og læringsmål med de nye læreplanene for grunnskolen med fokus på ungdomstrinnet og videregående og voksenopplæring slik at lektorstudentene er godt rustet for læreryrket.
- ILN har kartlagt om faglig innhold, undervisningsmetoder eller læringskrav i ett eller flere emner i studieløpet kan videreutvikles for å sikre at studentene tilegner seg arbeidsrelevante ferdigheter.
- ILN skal bruke flere alumni i undervisningen for å fokusere på studienes arbeidslivsrelevans.
- ILN har lagt til rette for erfaringsdeling om undervisning på instituttet for å dele av egne gode erfaringer, og for å få konkrete råd og innspill og nye ideer.

Forventede resultater 2021

- ILN har organisert en karrieredag/karriereseminarer.
- ILN har etablert et alumninettverk for samarbeid og kunnskapsdeling mellom tidligere studenter og ILN.

ILNs tiltak 3: Arbeidstidsregnskap og ressursplanlegging

Arbeidstidsregnskapet er verktøyet vårt for å styre den viktigste undervisningsressursen vi har: undervisernes tid. ILN skal fortsette å effektivisere undervisningsplanleggingen og fokusere mer på strategisk bruk av instituttets undervisningsressurser.

Forventede resultater 2020

- ILN har effektivisert undervisningsplanleggingen og planlegger for ett år av gangen.
- ILN har evaluert bruken av WorkPlan2 som ressursplanleggingsverktøy.
- ILN har bidratt til utvikling av den nyeste versjonen av WorkPlan.

Forventede resultater 2021

- ILN har begynt å forvalte undervisningsressursene sine mer strategisk og forutsigbart.

Grensesprengende forskning

ILN vil arbeide for å bevare et godt forskningsmiljø. Mye av dette arbeidet (veiledning, fagfellellevurderinger, forskergrupper, forskningstermin, driftsmidler og forskningsstøtte) vil ikke vises i en årsplan. Instituttet vil også arbeide for en god forskningskultur på tvers av fagmiljøgrensene, slik at den samlede forskningsstyrken synliggjøres og utnyttes bedre.

Med et SFF som er i sin andre periode og med større konkurranse om forskningsmidler fra nasjonale og internasjonale kilder vil det fortsatt være viktig å sikre eksternt finansierte prosjekter. ILN har hatt suksess med søknader til Norges forskningsråd. I 2019 har ILN dessuten lyktes med å få innvilget fire forskningsprosjekter gjennom Marie Skłodowska-Curie Actions, som er finansiert av European Research Council (ERC). Flere muligheter ligger i NFRs tematiske programmer, som nå har åpnet opp for humanistiske perspektiver i større grad enn tidligere, i ERC-grants, i UiO: Norden og UiO: Livsvitenskap, samt i koordinatorprosjekter under Horisont2020. ILN vil målrette sin støtte til relevante enkeltforskere og miljøer som søker om eksterne midler på arenaer hvor man tidligere ikke har nådd opp i konkurransen. For å lykkes med europeiske og tematiske forskningsmidler er sterke forskningsmiljøer, tverrfaglig samarbeid og internasjonalt nettverk av stor betydning. ILN ønsker å fremme instituttets forskergrupper for å understøtte både den enkeltes forskningsambisjoner og nettverksmuligheter, samt legge til rette for bedre integrering av studenter og forskerrekutter.

ILN arbeider aktivt med oppfølging av problemstillinger rundt åpen forskning (inkl. åpen publisering) i tråd med UiOs politikk og Forskningsrådets og ERCs krav. I denne sammenhengen mener instituttet det er viktig å ivareta fagforfatternes opphavsrettigheter.

ILNs eksterne finansiering er essensiell for utviklingen av instituttet. Det er et mål å oppnå god uttelling med Marie Skłodowska-Curie Actions, ERC-grants og partnerskap i tematiske programmer. Samtidig vil ILN følge opp fakultetets mål om økt deltagelse i nasjonale forskningsprogram rettet mot samfunnsutfordringer. Forskningsmiljøer som når opp i den nasjonale konkurransen vil bli oppfordret til å søke tematiske program i ERC. ILN arbeider dessuten for at instituttet skal få sitt andre Senter for fremragende forskning.

ILNs tiltak 4: Ekstern finansiering, tematiske programmer og utfordringsdrevet forskning

Instituttets fagmiljøer skal øke deltakelsen i tematiske programmer. Det vil kreve prioritering av søknadsarbeidet og en tverrfaglig tilnærming til å besvare de utfordringene programmene skal bidra til å løse.

- Instituttet skal bidra til å identifisere og motivere søkermiljøer, og til å støtte og utvikle søknader.
- Instituttet skal ha tiltak som bidrar til å identifisere relevante programmer og utlysninger, og relevante samarbeidsmiljøer ved og utenfor HF.

Forventede resultater 2020

- Instituttet har et betydelig antall søknader til tematiske programmer.
- ILN har kartlagt mulighetene og oppfordret relevante miljøer til å delta i en større bredde av utlysninger, som Kompetanseprosjekt for offentlig sektor, MSCA-ITN og utlysninger fra Kulturrådet.

Forventete resultater 2021

- Instituttet har hatt en økning i den samlede tildeling fra Norges forskningsråd.
- Instituttet har vært partner i søknader til tematiske utlysninger under ERCs rammeprogram.
- I tett samarbeid med forskerne og fakultetet har ILN identifisert relevante utlysninger og miljøer og bidratt med målrettet informasjon, f.eks. gjennom jevnliges forskningslunsjmøter.
- Spørsmål om publiseringsstrategi og ambisjoner om ekstern finansiering er etablert som et fast tema i medarbeidersamtalene for alle vitenskapelige stillingskategorier.
- Flere ansatte oppfordres til å gi innspill til og delta i programråd og som evaluatore i nasjonale og internasjonale programmer.

HF's tiltak 5: Forskningskultur

Forskning skjer ikke i et vakuum, men i samarbeid mellom enkeltforskere, miljøer, disipliner og samfunnet for øvrig. ILN vil derfor i årsplanperioden jobbe aktivt for å styrke en delingskultur ved instituttet og fremme tverrfaglig og internasjonalt samarbeid.

ILN vil følge opp fakultetets ønske om å skape en åpen forsknings- og publiseringskultur med åpne og inkluderende forskningsaktiviteter på tvers av faggrenser. Instituttet vil prøve ut åpne arrangementer for både studenter og ansatte, der nyansatte presenterer egen forskning. Dette kan sikre kunnskapsdeling samt etablering av nye forbindelser.

Forventede resultater 2020

- Instituttet har arrangert to åpne presentasjoner av nyansatte i vitenskapelige stillinger.
- Instituttet har i samarbeid med fakultetet laget en oppfølgingsplan for arbeidet med åpen forskning (inkl. åpen publisering).
- Alle postdoktorer ved instituttet har en karriereplan.
- ILN undersøker mulighetene for å utvikle en MA-stipendordning som er knyttet til aktive forskergrupper og forskerprosjekter med ekstern finansiering for å sikre bedre integrering av MA-studenter.

ILNs tiltak 6: Forskningsetikk

Instituttet skal sikre at alle våre forskere, ph.d.-kandidater og studenter utviser god forskningspraksis og at lov om forskningsetikk er kjent og blir fulgt. Dette skal skje gjennom kompetanseutvikling, informasjon og etablering av gode rutiner.

Forskningsetiske retningslinjer knyttet til behandling av forskningsdata utløser et behov for at instituttet gjennomgår sine rutiner for datahåndteringsplaner, sikker lagring og deling av forskningsdata. ILN vil følge opp det arbeidet som iverksettes ved fakultetet sentralt, samt gjennomgå egne rutiner. Instituttet vil ta initiativ til en kritisk diskusjon med relevante institutter ved UiO og med de aktuelle myndighetene om vilkårene for forskning på tekster på sosiale medier.

Den nye sosio-kognitive laben vil generere store mengder forskningsdata. Instituttet vil arbeide for å opprette protokoller og veiledninger som ivaretar lovgivning om forskningsdata som genereres av forskere og studenter ved instituttet.

Forventede resultater 2020

- Gode rutiner for forskningsetikk er implementert i både undervisning, forskning og veiledning på BA-, MA- og ph.d.-nivå.
- Det er opprettet rutinebeskrivelser for lagring av sensitive opplysninger, samt for søknader om tillatelse, særlig for de prosjekter som gjennomføres ved den sosiokognitive laben.
- Personvernforordningen (GDPR) og rutinebeskrivelser er gjort kjent for forskere, studenter og administrasjon ved instituttet gjennom opplæring, for eksempel i form av et felleskurs eller e-læringskurs.

ETIKKAST

Ta kunnskap i bruk

ILNs tiltak 8 Samfunnskontakt

For å synliggjøre instituttets forskning, undervisning og samfunnsrelevans arrangeres det i 2020 en fagdag ved instituttet. Fagdagen skal være en møteplass for studenter, alumni, ansatte og relevante arbeidsgivere.

Forventede resultater 2020:

- En programkomité skal utarbeide programmet før fagdagen nedsettes og dato for ILNs fagdag bestemmes. Én fagdag gjennomføres i 2020.

Forventede resultater 2021:

- En programkomité skal utarbeide programmet før fagdagen nedsettes og dato for ILNs fagdag bestemmes. Én fagdag gjennomføres i 2021.

ILNs tiltak 9 Sosial innovasjon

En arbeidsgruppe har nylig levert en rapport om sosial innovasjon ved UiO. ILN vil øke bevisstheten blant ansatte rundt det justerte innovasjonsbegrepet, der innovasjon forstås som prosesser som leder til et nytt eller forbedret produkt eller tiltak som vil forbedre tjenester eller løse samfunnsmessige behov. ILN vil delta og eventuelt bidra på HF's åpne arrangement om sosial innovasjon, der målet er å vise frem gode eksempler på sosial innovasjon, samt mobilisere miljøene til å søke på relevante utlysninger.

Forventede resultater 2021:

- En arbeidsgruppe har kartlagt ILNs potensial for sosial innovasjon i tråd med rapporten: «Et inkluderende innovasjonsløft – sosial innovasjon ved Universitetet i Oslo» er nedsatt.¹
- ILNs ansatte har større bevissthet rundt hvordan ILN kan påvirke samfunnet gjennom forskning og undervisning, og hvordan dette kan formidles videre gjennom ILNs faglige kvalitet, dets bredde og muligheter for større tverrfaglighet samt gjennom entrepenørskap og innovativ undervisning

Forventede resultater 2022:

- ILN har søkt/søker om interne og eksterne midler på innovasjonsfeltet
- ILN har kontakt med forskningsmiljøer utenfor ILN som muliggjør praksis for våre studenter gjennom det nye emnet "Prosjektsemester knyttet til forskningsmiljøer"
- ILN arbeider aktivt med innovative undervisnings- og vurderingsformer

¹ Rapporten kan leses her: <https://www.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2019/09-10/d-sak-1---et-inkluderende-innovasjonsloft---sosial-innovasjon-ved-universitetet-i-oslo-rapport-fra-arbeidsgruppe..pdf>

Personalpolitikk

UiOs årsplanstiltak i dette kapitlet er rettet mot å redusere andel midlertidig ansatte og å styrke arbeidet for å hindre trakassering.

ILN vil prioritere gjennomføring av arbeidsmiljø og klimaundersøkelsen (ARK II), oppfølging av universitetets handlingsplan for likestilling og mangfold, legge til rette for bedre integrering av internasjonale ansatte og karriereutviklingstiltak for forskere i tidlig karrierefase.

ILNs tiltak 10: Mangfold, arbeidsmiljø og arbeidet mot trakassering

Fakultetstyret vedtok høsten 2019 en handlingsplan for likestilling og mangfold, og universitetsstyret vedtok retningslinjene «Sammen mot trakassering», der føringene for universitetets arbeid med forebygging og håndtering av trakassering ble lagt. Instituttledelsen vil i 2020 legge til rette for tiltak som kan ha en forebyggende effekt med et fokus på kartlegging, bevisstgjøring og holdningskapende arbeid.

Forventede resultater 2020

- En ny Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK II) er gjennomført på instituttet, og handlingsplaner for oppfølging iverksatt.
- Seminar om trakassering (særlig seksuell trakassering) for alle ansatte er gjennomført.
- Oppslag om varslingsrutiner er offentliggjort på rom der risikogrupper ferdes.
- Det gis informasjon om universitetets retningslinjer «Sammen mot trakassering» i alle oppstartssamtaler med nyansatte.

Forventede resultater 2021

- Tiltakene etter ARK II er fulgt opp.
- Studenter og ansatte har økt bevissthet om mangfold og likestilling.

ILNs tiltak 11: Reduksjon av midlertidighet

Instituttet skal fortsette å jobbe med å få ned antallet midlertidige tilsetninger og antallet midlertidig ansatte. På denne måten følger ILN fakultetets krav om å dimensjonere fagfeltene bedre, slik at lærerstaben kan dekke undervisningen, selv om noen ansatte har permisjoner eller er frikjøpte.

Forventede resultater 2021

- Andelen midlertidige i ILNs årsverkskule (unntatt rekrutterings og utdanningsstillinger) vil være redusert med 10 % fra 2019.

Virksomhetsovergripende tiltak

ILN skal forvalte sine samlede ressurser effektivt og på en måte som understøtter kjerneaktiviteten. For instituttet er det definert sentrale virksomhetsovergripende tiltak tilpasset instituttets egenart og utfordringer.

ILNs tiltak 12: ILN som vertsenhet for Senter for Ibsen-studier

Som en følge av endret finansieringsmodell for Senter for Ibsen-studier, vil instituttledelsen i samarbeid med senterledelsen utarbeide en handlingsplan som sikrer senteret varig og stabil drift til å ivareta oppgavene som ligger i senterets mandat. Samtidig skal handlingsplanen bidra til realisering av de synergiene som ligger i det faglige skjæringsfeltet mellom instituttet og senterets fagportefølje på undervisnings- og forskningssiden.

Forventede resultater 2020

- ILN har nedsatt en arbeidsgruppe med representasjon fra både senter og institutt for å utrede hvilke muligheter og rammer som kan ligge til grunn for videre faglig utvikling av Senter for Ibsen-studier

ILNs tiltak 13: Digital humaniora

Instituttet skal i planperioden arbeide for en framtidrettet strategi for digital humaniora (DH).

I arbeidet med bruk av digital teknologi og digital metodikk vil ILN prioritere utvikling av både digitale metoder og digitalt innhold. Det vil parallelt være et mål å avklare ansvarsforhold og arbeidsdeling mellom ILN (under HF) og sentrale lokale og nasjonale samarbeidspartnere innenfor DH, særlig Universitetsbiblioteket og Nasjonalbiblioteket.

Våren 2020 vil ledelsen i samarbeid med eksisterende lokale miljøer som arbeider med ulike former for digital humaniora arbeide for å implementere og utvide satsningen på DH, i både undervisning og forskning. Tekstlaboratoriets utvikling av Teksthuben og dens åtte tverrfaglige noder vil være en viktig faktor i dette arbeidet. Hovedformålet for huben er at både eksisterende og ny kunnskap samles på tvers og gjøres kjent for alle gjennom kurs og felles nettside. Tekstlaboratoriet kan tilby en stabil teknisk kompetanse, og vertsinstitusjonen ILN har sterke, komplementære tekstfaglige miljøer (EDD, Senter for Ibsen-studier, MultiLing, Tekstlaboratoriet).

Forventede resultater 2020

- ILN har gjennom Teksthuben innledet arbeidet med å samle og koordinere kompetanse og erfaringer.
- Ut fra ønsker og behov hos nodene i Teksthuben er det satt i gang oppbygging av varig forskningsinfrastruktur og verktøy som er nyttig for tekstbasert forskning og undervisning. Slik utvikles det ny kompetanse som legger til rette for både utprøving og gjenbruk.

Forventede resultater 2021

- ILN har implementert DH i både forskning og undervisning.

ILNs tiltak 14: Innsats for Senter for fremragende forskning (SFF)

Instituttet har som langsiktig mål å få et nytt Senter for fremragende forskning (SFF). Å få tildelt et SFF krever langsiktig planlegging. ILN vil støtte utvalgte miljøer som skal utarbeide søknader til neste utlysning av SFF.

Forventede resultater 2020

- Minst ett søknadsinitiativ skal ha fått støtte for å utarbeide søknader til SFF-utlysning.
- ILN har prioritert oppfølgingen av SFF-søknader i samsvar med HF og UiOs interne prosesser.

ILNs tiltak 15: Grønt ILN

UiO skal møte de globale, nasjonale og lokale miljø- og klimautfordringene gjennom forskning og utdanninger med miljø- og klimarelevans og ved bærekraftig drift av universitetet. UiOs årsplanstiltak rettes mot å redusere institusjonens klimagassavtrykk. Innen utgangen av 2020 skal det foreligge en miljø- og klimastrategi for forskning, utdanning, drift og formidling.

Instituttet vil i planperioden strebe etter å kutte klimagassutslippene ved egen virksomhet gjennom å legge til rette for at ansatte tar grønne valg. Årsplanen fokuserer på områder som den enkelte har stor påvirkning på: reising, forbruksmateriell og møtevirksomhet.

For å kunne målrette klimatiltakene vil ILN be UiO om å utarbeide klimaregnskap på instituttnivå. Siden dette ikke eksisterer i dag, legger årsrapporten UiOs klimaregnskap for 2018 til grunn for arbeidet for et grønt ILN. Her er flyreiser den største forurenseren, med 20 % av de totale klimagassutslippene. To tredeler av disse utslippene kommer fra interkontinentale flyreiser, etterfulgt av europeiske, nordiske og innenlands reiser.

Forventede resultater 2020

- Ansatte oppfordres til å tenke miljø i reiseplanleggingen, gjennom å vurdere e-post, telefonmøte og videokonferanse som alternativ, og om mulig velge andre transportmidler enn fly. Nødvendige reiser utnyttes som hovedregel til flere formål. For støtte til arrangementer med eksterne deltakere som varer mer enn fire timer kan det stilles krav om at minst ett foredrag holdes via videokonferanse. Støtte gis ikke til arrangementer mer enn 10 mil fra Oslo, med mindre de avholdes hos en medarrangør eller en annen lokalisering reduserer klimagassutslippene. ILN vil innføre vegetarmat som standardvalg på samtlige arrangementer på instituttet og skal alltid tilby eit fullverdig vegansk alternativ. ILN vil også jobbe for å redusere innkjøp av usunn mat (f.eks. godteri, hvitt mel, brus, juice) på instituttets arrangementer

- Nye prosjekter gjenbraker eksisterende utstyr i så stor grad som mulig. Prosjektleder har ansvar for at gjenbruk er vurdert før nytt utstyr bestilles, og forskningsmidler prioriteres til utstyr som er umulig å låne, og som andre senere vil kunne bruke igjen.
- Resirkulerte, klimanøytrale, økologiske og rettferdige produkter er standardvalget ved bestilling av forbruksmateriell. Engangsartikler brukes kun unntaksvis.
- Om mulig unngås trykk av kompendier ved at pensum i stedet gjøres tilgjengelig digitalt.
- Vegetarmat er standardvalget på arrangementer med matservering, og ansatte gis et fullverdig vegansk tilbud.
- ILN har arrangert minst to kurs i bruk av videokonferanseutstyr for egne ansatte. Det er lagt til rette for deltakelse via videokonferanse på instituttets arrangementer.
- Instituttet skal oppfordre ansatte til å vurdere tog eller buss i stedet for fly.

Forventede resultater 2021

- ILN har arrangert minst ett kurs i bruk av videokonferanseutstyr for egne ansatte.
- ILN har nedsatt en arbeidsgruppe som har startet opp et arbeid for å inspirere de ansatte til å ta grønne valg innen reise, energi, forbruk og daglig drift.
- De ansattes flyreiser er redusert med 10 % sammenlignet med 2019.

ILNs tiltak 16: Effektivisering av felles møtevirksomhet

- Alle ILN-ansatte skal bruke Outlook-kalender for å effektivisere møteplanleggingen og synliggjøre når man er tilgjengelig.
- Alle ansatte skal vurdere om video- eller telefonkonferanse kan brukes i stedet for reiser, og om de reisene man tar, kan kombineres til å dekke flere formål. For eksempel kan konferansereiser utnyttes til å møtes for samskrivingsprosjekter. Slikt bør vurderes også ved egne arrangementer med langveisfarende gjester.